

САД и Кина су одржале прве директне разговоре о трговини откако су се председници Доналд Трамп и Си Ђинпинг 1. децембра договорили да одложе даља повећања царина у борби две највеће светске економије око питања технологије.

Ти састанци су почетак преговора, за које економисти кажу да ће извесно бити дуги и тешки, око америчких жалби да технолошке амбиције Кине нарушавају њене трговинске обавезе.

Пекинг и Вашингтон су увели царине на милијарде долара робе и изазвали страх да ће сукоб угушити глобални економски раст који већ показује знаке успоравања.

Трамп је у јулу увео царине на кинеску робу због вишегодишњих примедби да Кина краде технологију страних компанија или их присиљава да је предају. Тренутна америчка влада се такође противи кинеским плановима за развој индустрије, за које Вашингтон, Европа, Јапан и други трговински партнери тврде да крши кинеске обавезе о отварању тржишта.

Амерички званичници се плаше да би успон Кине као потенцијалног такмаца у областима телекомуникација, соларне енергије, електричних кола и других могао умањити америчко лидерство у сектору индустрије. Они желе да Пекинг прекине с покушајима да створи глобалне играче у роботици и другим пољима.

Тим жалбама се одбацују планови кинеске власти да Кину учини богатом и моћном земљом.

САД су увеле царине од 25 одсто за кинеску робу у вредности од 50 милијарди долара и царине од 10 одсто на 200 милијарди долара увоза.

Кина је заузврат наметнула царине од 25 одсто на 50 милијарди долара америчке робе, подешене тако да највише погоде аграрна подручја САД која су подржала Трампа на изборима, и царине од 10 одсто на 60 милијарди долара увоза. Такође, кинеска регулаторна тела су успорила царинске прегледе за америчке компаније и обуставила издавање дозвола у финансијама и другим индустријама.

Кинески извоз у САД је растао током читаве 2018. године, будући да су извозници пожурили да испоруче наруџбине пре увођења нових царина. Економисти очекују да америчке наруџбине из Кине ове године буду мање, јер у овом тренутку глобална потрошачка потражња слаби. Због тога су милиони радних места у Кини угрожени.

Трамп и Си су се 1. децембра сложили да одложе увођење нових царина за 90 дана док трају преговори. Економисти наводе да је то премало времена да се реши читав низ постојећих спорова у трговинским односима две земље. Они сматрају да Пекинг треба да покаже довољан напредак да би убедио Трампа да продужи постављени рок, могуће путем обавезивања на куповину америчке соје, гаса или друге робе.

Обе владе тврде да желе решење, али економисти кажу да ће решавање сукоба и изналажење начина за спровођење договореног бити дуготрајно и политички осетљиво. Неки сматрају да би могле проћи године пре него што казнене царине буду укинуте.

Владе су наговестиле и оквире могућег договора.

Током разговора одржаних у мају у Пекингу, амерички представници су кинеским властима изнели захтеве који су укључивали и смањење субвенција за високотехнолошку индустрију и смањење кинеског трговинског суфицита. Према наводима листа Вол стрит џурнал, кинески званичници су списак захтева разбили на 142 тачке. Они су тада рекли да 30 до 40 одсто тога може бити учињено одмах, да се о отприлике исто толико временом може преговарати док 20 одсто не долази у обзир због националне безбедности и других разлога.

Пекинг би могао захтевати да САД измене ограничења на извоз технологије с "двоструком употребом", с могућом војном применом. Кина тврди да су кинеске компаније неправедно третиране у проценама националне безбедности приликом преузимања компанија, иако су скоро сви договори о преузимању одобрени без икаквих измена.

(Бета, АП)